

nemen. Daetselaer zelf — beroepsgenoot dus van den energieken Oom Stastok —, hoe spoedig overziet hij niet zijn nuttigste rol in deze netelige affaire. Zwager Van der Veen, die in laken doet, zegt bij het binnenstappen geen woord meer dan: „Mijnheer, wees welkom; bent u de man, daar heel het land van spreekt?“, stelt zich tot zijn dienst en geeft hem de vijf. De metselaar Lambertsz, die een halfuur later den verkleeden, op zijn beenen trilenden De Groot eerst over de markt met een omweg naar het Sleeuwijksche veer (waar Van der Veen weer komt helpen), en verder te voet naar Waalwijk brengt, ook bij hem geen vrees voor het eigen hachje. Bij allen gelijkelijk dat onuitgesproken: „wij staan voor u“; menschen zonder zenuwen allemaal. Om geen woord te zeggen van de maar twintigjarige Elsje, voor wie geen krans te groot zou zijn.

Te zamen met den roem van Grotius is ook dit verhaal de wereld rondgegaan. Zelfs in zijn eigen dagen beschouwde men de boekenkist niet als zomaar een onbelangrijk incident: ho pheromenos, de gedragen wordende, heet De Groot in de voorzichtige geheimtaal der toenmalige correspondentie. Het miezerig gedrag der Rotterdamsche vroedschap, die haar onafzetbaren pensionaris de wedde niet gunt, daar hij in zijn buitenlandsche armoe van leven moet, is vergeten; het rond-Hollandsche verhaal van de redding leeft. Het leeft, en brengt ons allen nader tot een onge-rept man in een bezielenden tijd, een man die daardoor vleesch en bloed krijgt, een natuurlijk, levendig, opgewekt, affabel man, wat nauwelijks van één der groote mannen uit onze geschiedenis gezegd kan worden.

Maakt later tijd aan den roemruchten balling goed, wat het voorgeslacht heeft verkorven? Zijn ouderlijk huis aan den Ouden Langendijk in Delft is al lang geleden afgebroken, om plaats te ruimen voor een nuttig, maar onooglijk gesticht; hier in Rotterdam is niets, wat aan hem herinnert; Loevestein ligt verwaarloosd; het Daetselaerpoortje (of wat men daarvoor houdt) is niet te ontdekken dan door prentbriefkaarten. Van haast niemand in Nederland wordt gevergd, zelfs van het gros der juristen niet, dat ze Grotius lezen. Maar de man, dien wij slechter behandeld hebben dan eenig ander misschien, die ons grooter eer in de wijde wereld aandoet dan Erasmus, Oldenbarnevelt, Kortenaer en